

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14C/349/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115216984
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2015:4115216984.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Lenkou Halmešovou, v právnej veci navrhovateľky: U. X., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX, zastúpená Mgr. Jozef Slíška, advokát, so sídlom Nitra - Coboriho 2, proti odporcovi: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. - E. B. XX, o príspevok na výživu a úhradu nákladov nevydatej matke, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky od 1.7.2014 do 28.2.2016 sumou 40,- Eur mesačne vopred splatnou do 15. dňa v mesiaci.

II. Zročný príspevok na výživu navrhovateľky od 1.7.2014 do 31.10.2015 vo výške 640,- Eur je odporca p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v splátkach po 30,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Súd návrh v časti zaplatenia sumy 676 eur titulom nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a v časti príspevku na výživu navrhovateľky nad sumu 40 eur mesačne z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 1.6.2015 domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať navrhovateľke na jej výživu od 1.3.2014 do 28.2.2016 mesačne sumu 100,- Eur splatnú vždy do 10. dňa v mesiaci vopred. Na zmeškané výživné sa odporcovi povoľujú splátky v sume 200,- Eur mesačne, splatné spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok pri nesplnení jednej splátky. Odporca je povinný na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom navrhovateľke zaplatiť sumu 676,- Eur a nahradiť trovy konania, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V návrhu uviedla, že sa jej dňa XX.X.XXXX narodil syn E. X.. Otcovstvo k maloletému bolo určené Rozsudkom OS Nitra sp. zn. 25C/252/2014 zo dňa 5.2.2015, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.5.2015. V súčasnej dobe som na materskej dovolenke a poberám rodičovský príspevok mesačne 203,20 Eur a prídavok na dieťa v sume 23,52 Eur. Odporca okrem výživného na dieťa, ktoré mu určil súd v sume 130 Eur mesačne neprispieva na úhradu mojej výživy a do dnešného dňa neuhradil náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom. Celkové náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom sú v sume 676,- Eur a táto suma pozostáva zo zaplateného poplatku pre nemocnicu v čase pôrodu dieťaťa v sume 80,- Eur, zakúpenie detského kočíka v sume 546,- Eur a ďalej náklady súvisiace s pôrodom v sume 50,- Eur (uteráky, teplomer, plienky, pôrodnické veci a lieky). Žijem v spoločnej domácnosti s mojimi rodičmi a mojou sestrou.

Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu, návrh navrhovateľky je oprávnený s poukazom na § 74 ods. 1 Zákona o rodine. Je preukázané, že navrhovateľka je študentkou 4. ročníka na VŠ, za ktoré si musela tento rok zaplatiť školné vo výške 550 eur. Býva so svojim synom u rodičov, ktorým prispieva 50 eur mesačne, pričom jej príjem z rodičovského príspevku je 220 eur a tento nepostačuje ani na základné výdavky. K prehľadu príjmov a výdavkov odporcu chce uviesť toľko, že je tam uvedený celkový mínus mesačne 192,39 eur, k tomu by mal byť teraz mínus 136 eur za sociálne poistenie. Chce poukázať na to, že odporca má nadštandardný príjem, nakoľko tam dokladuje zimnú a letnú dovolenku, sporenie. Tiež poukazuje na zápisnicu z konania 25C/252/2014 zo dňa 5.2.2015, čo nie je tam dávno, kde sa odporca vyjadril, že po uhradení výdavkov mu zostáva 400 až 500 eur mesačne.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že bývala s odporcom v jeho rodinnom dome od marca 2014 do polovice júla 2014, potom so synom musela odísť, nakoľko odporca jej oznámil, že odchádza do zahraničia. Povedal jej, že môže zostať buď v dome, alebo si mám nájsť podnájom, že jej bude prispievať. Keď spolu žili, on platil úver za dom a ona náklady na domácnosť a kupovala potraviny a to z materskej. Čo sa týka spomínanej poisťky, ktorú jej platil, bolo to len preto, aby mal vyšší príjem. Čo sa týka výdavkov spojených s tehotenstvom a pôrodom, predtým ako išla do nemocnice si zakúpila potrebné veci: teplomer, plienky a iné v celkovej hodnote asi 50 eur. Taktiež kúpila kočík za 546 eur, pričom matka jej vtedy požičala 700 eur s tým, že jej to vráti z kočíkového. Potom keď dostala tento príspevok od štátu vo výške 800 eur, nechala si ho na účte na horšie časy, tak sa s matkou dohodli. Ona býva so synom u rodičov, je pravdou, že odporca tam pre syna doniesol nejaké veci, avšak potom ako ich opustil, ona ich neprijala. Ona prispieva rodičom sumou 50 eur mesačne na bývanie, platí si poisťku 20 eur, na nákup potravín minie asi 50 eur mesačne. Je stále študentkou VŠ, musela si minulý rok zaplatiť školné 550 eur, nakoľko sa jej štúdium narodením syna skomplikovalo, a tento rok bude musieť zaplatiť 800 eur ako školné. Vie, že odporca musí mať dostatočný príjem, nakoľko si zariaďuje dom v tisíckach eur. Odporca prispieva na syna výživným v stanovenej výške 130 eur, inak neprispieva. Ona pred pôrodom nepracovala, bola len študentka. V štúdiu na VŠ pokračovala po ukončení strednej školy, začala študovať v V. dennej forme na Stavebnej fakulte. Teraz študuje štvrtý ročník. Rodičia jej prispievajú na štúdium tak, že ich požiadajú, keď nemá peniaze, presnú výšku nevie uviesť, alebo jej dajú na naftu. Na náklady spojené s bývaním prispieva odporcovi aj jeho priateľka, ktorá s ním býva a neuznávam tie náklady, ktoré nie sú zdokladované, ako napr. dovolenky. Tiež tam odporca neuviedol, že má príjem ako futbalista vo výške 200 - 250 eur mesačne. Odporca si v svojich položkách uvádza letnú dovolenku vo výške 600 eur, ak je na tom tak zle, tak by si ju nemohol dovoliť. A tiež vie zo sociálnej siete, že sa vrátil s priateľkou z Kanárskych ostrovov.

Odporca na pojednávaní uviedol, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko čo sa týka kočíka, bola tam spoločná dohoda s jej matkou, že im požičia na kočík, a potom sa jej táto suma vráti z kočíkového. Tiež platba za nemocnicu 80 eur, navrhovateľka od neho tieto peniaze nepýtala, zaplatila to ona, tak ako on platil za iné veci. Boli spolu asi 5. rokov, prispievali navrhovateľke jej rodičia, tak isto ako jemu jeho rodičia. Keď sa presťahovali k nemu bol to holodom, ešte 12.000 eur si musel požičať od matky. Čo sa týka štúdia navrhovateľky, vie že školu menila, pretože nemala dostatok kreditov a vtedy ešte vôbec nemala dieťa, takže jej školné nijako nesúvisí s narodením dieťaťa. Keď chce študovať, je to jej vec, musí si na to prispievať sama. Tiež nijako nepreukázala, že by prispievala do domácnosti rodičom 50 eur. Pred podaním návrhu ho navrhovateľka nijako nekontaktovala, že by od neho niečo chcela, práve naopak, neprijala nič z toho, čo jej poslal pre dieťa, čoho dôkazom je aj tá ohrádka. Situácia navrhovateľky sa teda vôbec nezmenila oproti tomu aká bola pred narodením dieťaťa, naďalej študuje a býva u rodičov. Jeho finančná situácia nie je dobrá, má urobenú tabuľku, kde je rozpis jeho príjmov a výdavkov, z ktorých je zrejme, že mu nevychádza prispievať navrhovateľke na jej výživu. Jeho príjmy sú od zamestnávateľa Dapex, u ktorého pracuje na pracovnú zmluvu a tiež daňové priznanie, nakoľko v spoločnosti Fincentrum a.s. pracuje ako živnostník, a z daňového priznania za rok 2014 vyplýva, že odviedol daň vo výške 1.208 eur. Futbal hráva pre radosť a trénuje, je to jeho koníček a nemá z toho žiaden príjem. Od 1.10.2015 má povinnosť platiť nemocenské a povinné dôchodkové poistenie SZČO celkovo v sume 136,57 eur mesačne. To je jeho ďalší výdavok, preto on nemá z čoho platiť navrhovateľke výživné. Pri jeho výdavkoch je v mínuse mesačne, tento rozdiel mu pomáha vykrývať matka. Aj posledné tri mesiace nemal príjem z Fin centra. Dva mesiace mal nulu a posledný mesiac mínus 190 eur, ktoré musí vrátiť, t.z. že tam nič nevyprodukoval. Keď má navrhovateľka výdavky so školou musí sa obrátiť na rodičov, ja som tiež zo školy odišiel. Čo sa týka dovolenky, túto vyhrala jeho priateľka vo Fin centre, on s ňou žiadne náklady nemal. Navrhovateľka na jednej strane odo neho žiadna peniaze na svoju výživu, pričom čo

sa týka dieťaťa nikdy mu ho nedá na viac ako je vymedzené súdnym rozhodnutím, čo je naozaj veľmi málo tých 12 hodín za mesiac.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s návrhom, rodný list, rozsudok OS Nitra 25C/252/2014-41 zo dňa 5.2.2015, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za r. 2014,2015, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa, doklad o kúpe kočíka v sume 546 eur, potvrdenka FN Nitra o úhrade 80 eur, vyjadrenie odporcu, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 25C/252/2014, tabuľka o príjmoch a výdavkoch odporcu, zmluva o financovaní bývania s VÚB bankou., faktúra za SPP, faktúry ZSE, rozhodnutie o smetnom, platba za RTVS, rozhodnutie o dani z nehnuteľnosti, faktúra DAPEX s.r.o. na sumu 50,52 eur a 143,54 eur, poisťka Unika - 190,75 eura ročne, výkaz nedoplatkov zo VZP - 617,91 eura, Klasik Invest Slovensko - sporenie 20 eur mesačne, Amslico - poisťka - životné poistenie dôchodok 35,94 eura mesačne, poisťka Generali - životné poistenie - 15,01 mesačne, Allianz - poisťka 34,40 eura polročne a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 25C/252/2014 vyplýva, že U. V. sa ako navrhovateľ proti U. X. ako odporkyni domáhal návrhom zo dňa 7.11.2014 určenia otcovstva k mal. E. X., nar. XX.X.XXXX. Rozsudkom č.k. 25C/252/2014 -41 zo dňa 5.2.2015 súd určil, že U. V. je otcom mal. E. X.. Maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 130 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. Ďalej súd v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre 5Co/259/2015-70 zo dňa 22.4.2015 rozhodol o styku otca s mal. dieťaťom.

Z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku za rok 2014 -2015 vyplýva, že tento poberá navrhovateľka vo výške 203,20 eur mesačne a prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne.

Navrhovateľka predložila pokladničný doklad o kúpe kočíka v sume 546 eur a potvrdenie FN Nitra zo dňa 15.2.2014 o úhrade sumy 80 eur za nadštandardnú izbu.

Odporca predložil potvrdenie zamestnávateľa DAPEX, s.r.o. s tým, že jeho priemerný mesačný čistý príjem je 416,08 eur. Z potvrdenia o podaní daňového priznania za rok 2014 vyplýva, že jeho základ dane predstavoval sumu 7364,88 eur a z toho daň na úhradu v sume 1208,83 eur.

Z výdavkov odporca vydokladoval, že má uzatvorenú zmluvu o financovaní bývania s VÚB bankou - hypotekárny úver, v SPP platí poplatok 25 eur mesačne, ZSE za elektrinu sumu 34,78 eur mesačne, smetné vo výške 23 eur, platba za RTVS v sume 4,64 eur, daň z nehnuteľnosti v sume 75,54 eur, poisťka UniQa - poistenie domu 190,75 eura ročne, výkaz nedoplatkov zo VZP za rok 2014 - 617,91 eura, sporenie Klasik Invest Slovensko - 20 eur mesačne, Amslico - životné poistenie dôchodok 35,94 eura mesačne, poisťka Generali - životné poistenie - 15,01 mesačne, poistenie Allianz - 34,40 eur.

Odporca predložil aj list Sociálnej poisťovne o tom, že od 1.10.2015 mu vzniklo povinné poistenie SZČO (nemocenské, starobné a dôchodkové) v celkovej sume 136,57 eur mesačne.

Podľa § 74 ods. 1 Zákona o rodine, otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Podľa § 74 ods. 3, právo žiadať príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podľa odseku 1 sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa pôrodu.

Zmyslom tohto ustanovenia je poskytnúť ochranu nárokom nevydatej matky dieťaťa, a to jednak v súvislosti so znížením jej zárobkových možností v dôsledku tehotenstva a pôrodu, jednak v súvislosti so zvýšením nákladov, ktoré jej dôsledku narodenia dieťaťa vzniknú. Súd pri rozhodovaní o výške príspevku musí prihliadnuť aj k príjmom matky a to tak z pracovného pomeru, ako aj zo zdrojov nemocenského alebo sociálneho poistenia. Pokiaľ voči matke dieťaťa trvá vyživovacia povinnosť rodičov, nakoľko je sama odkázaná na výživu, nemá existencia tejto vyživovacej povinnosti bez ďalšieho vplyv na zánik povinnosti platiť príspevok na výživu podľa tohto odseku. Súd musí pri vymeriavaní príspevku posúdiť jeho primeranosť vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam otca dieťaťa, ako aj vo vzťahu k odôvodneným potrebám a pomerom matky. Pri ich zohľadňovaní musí zistiť, či a ako bolo v rozhodnom čase o potreby matky postarané zo strany osôb povinných výživou, napríklad rodičia.

Zákon rozlišuje 2 nároky nevydatej matky voči otcovi dieťaťa:

- nárok na úhradu výživy v trvaní maximálne 2 roky,

- nárok na príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Zároveň musí byť uvedené, ako majú byť nároky splatené, či v splátkach - výživa matky, alebo jednorazovo - úhrada nákladov. Príspevok na výživu môže súd určiť buď od doby počas tehotenstva, keď matke v súvislosti s ním alebo pôrodom vznikli náklady, respektíve došlo k strate príjmov, alebo najneskôr od momentu pôrodu. Doba dvoch rokov je maximálna, súd môže rozhodnúť aj o povinnosti poskytovať príspevok kratšie obdobie. Aj v prípade, že nevydatá matka podal návrh na určenie príspevku neskôr napríklad, pretože nebolo určené otcovstvo, nastáva splatnosť príspevku najneskôr dňom pôrodu a trvá maximálne dva roky. Výška príspevku na výživu je daná jeho primeranosťou. Náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom sú finančné náklady, ktoré vznikli matke v súvislosti s tehotenstvom a privedením dieťa na svet. Náklady matky môžu vzniknúť napríklad nákupom tehotenského oblečenia, cestovaním za zdravotníckou starostlivosťou, nákupom liekov a podobne. Nejde o náklady, ktoré vznikli nákupom vecí pre dieťa, pretože tieto majú byť hradené z výživného na dieťa.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že navrhovateľka je nevydatá matka, ktorej sa dňa XX.X.XXXX narodil syn E. X.. Odporca je otcom mal. E.. Z vyššie uvedeného ustanovenia je nesporné, že navrhovateľka ako nevydatá matka má nárok na úhradu výživy v trvaní maximálne 2 roky a na príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Navrhovateľka žiadala príspevok vo výške 676 eur, kde zahrnula kúpu kočička, poplatok za nemocnicu v sume 80 eur a veci zakúpené v súvislosti s pôrodom v sume 50 eur. Súd návrh navrhovateľky na zaplatenie tejto sumy zamietol, nakoľko z vyššie uvedeného výkladu k ust. § 74 vyplýva, že náklady na kočík nemožno zahrnúť do výšky príspevku. Tiež má súd za to, že poplatok v sume 80 eur bol dobrovoľný, ktorý musí znášať sama navrhovateľka, keď sa rozhodla využiť nadštandardnú izbu a táto bola spolplatnená. Čo sa týka položky 50 eur, táto zdokladovaná navrhovateľkou nijako nebola a súd zároveň poukazuje na to, že v tom čase ešte navrhovateľka zdieľala spoločnú domácnosť s odporcom. Čo sa týka ďalšieho nároku navrhovateľky, ktorým žiadala, aby jej odporca prispieval na výživu sumou 100 eur, súd mal za to, že tento návrh je dôvodný, avšak nie v požadovanej výške. Súd musel skúmať práve primeranosť tohto príspevku. V konaní nebolo sporné to, že navrhovateľka je študentkou 4 ročníka VŠ v V., pričom už pred tehotenstvom a pôrodom študovala. Navrhovateľka určité obdobie žila s odporcom a ich synom v jeho dome do polovice júla 2014, potom odišla a odvtedy žije opäť u rodičov. Tiež je nesporné, že voči navrhovateľke, ktorá sa stále štúdiom pripravuje na budúce povolanie a nepracuje, majú rodičia vyživovaciu povinnosť. Preto aj súd neuznal navrhovateľkou uvádzaný mesačný výdavok na bývanie pre rodičov v sume 50 eur. Je však zrejmé, že jediným príjmom navrhovateľky je suma 226,70 eur (rodičovský príspevok a prídavok na dieťa) a suma 130 eur ako výživné na syna. Skutočnosť, že navrhovateľka študuje a štúdium si hradí (tento rok v sume 550 eur) nemožno pripisovať na ťarchu odporcovi, keďže navrhovateľka študovala už dávno pred narodením dieťaťa. Na druhej strane je nesporné, že odporca má príjem z pracovnej činnosti, priemerne v sume 1004,57 eur mesačne, pričom jeho nevyhnutnými nákladmi sú hypotekárny úver a poplatky za bývanie, odvody a výživné na syna, spolu v sume 820 eur. Odporca má aj ďalšie náklady a poplatky na rôzne poisťenia, sporenie, ktoré však sú dobrovoľnými výdavkami odporcu. Súd preto zohľadnil pri vymeriavaní príspevku možnosti otca dieťaťa, ako aj odôvodnené potreby a pomery navrhovateľky a dospel k záveru, že je dôvodný príspevok na výživu navrhovateľky vo výške 40 eur. Súd musel zohľadniť aj skutočnosť, že na výživu navrhovateľky prispievajú aj jej rodičia a tiež to, že navrhovateľka príjem nemala ani pred tehotenstvom a pôrodom, keďže rovnako ako teraz nepracovala, ale bola študentkou. Navrhovateľka má v zmysle § 74 ods. 1 zákona o rodine nárok na príspevok na výživu najneskôr odo dňa pôrodu s tým, že tento žiadala priznať od 1.3.2014. súd jej ho priznal od 1.7.2014, nakoľko sama navrhovateľka uviedla, že do polovice júla žila s odporcom v spoločnej domácnosti a spolu sa podieľali na všetkých nákladoch. Preto súd určil výživné na navrhovateľku od 1.7.2014 do 28.2.2016 v sume 40 eur mesačne a návrh v časti príspevku na výživu navrhovateľky nad sumu 40 eur mesačne zamietol.

Zročný príspevok na výživu navrhovateľky od 1.7.2014 do 31.10.2015 predstavuje sumu 640,- Eur (16 mesiacov x 40 eur) a túto je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke v splátkach po 30,- Eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko účastníci konania boli v konaní úspešní len čiastočne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Nitra.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postúp súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha./ § 205 ods. 1 O.s.p./

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.